

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на докторанта ЕЛИЗАР МИЛЕВ
на тема ТЕНДЕНЦИИ В РАЗВИТИЕТО НА ЛЯТОТО СЪГКЛО В
БЪЛГАРИЯ (ХУДОЖЕСТВЕНО-ЕСТЕТИЧЕСКИ И
ТЕХНОЛОГИЧНИ АСПЕКТИ)

Дисертационният труд на Елизар Милев, редовен докторант към катедра „Дизайн на порцелан и стъкло” в НХА за първи път у нас поставя лятото стъкло като обект на научно изследване. Като научен ръководител смятам, че избора на темата е удачен и адекватно отразява трайния интерес на дисертанта. Вътрешната мотивация и липсата на нужния обем теоретични, технологични и исторически четива по темата в специализираната литература в България правят този труд основополагащ и приносен както за артистичните среди у нас, така в сферата на специализираното образование.

Текстът е с обем 199 стр., богато илюстриран и онагледен с 68 фигури. Структуриран е в увод, три глави и заключение. Библиографията съдържа 32 издания и 4 тематични статии. В методологично отношение представения текст събира исторически разказ, тип социологическо проучване, с проведена анкета и прецизен и емпирично доказан технологичен наръчник. Изследването е проведено методично, а текстът систематично проследява историческите данни, акуратно представя съвременните автори, които работят в техниката на лятото стъкло, и запознава с технологичните процеси и използвани материали. Базисен е опитът да се изясни на понятийно ниво названието на техниката, като е привлечена и нужната чуждоезична литература. Прави впечатление критичното ползване на източниците.

Важен е историческият поглед и отдаването на нужното внимание на творци като Георги Бакърджиев и Атанас Кожухаров например, както и изясняването на приноса на Кирил Ганчев като технолог в производствения сектор у нас.

При провеждането на интервюта и анкетирането на авторите е подходено с респект, тяхната работа е представена обективно с нужната доза аналитичност и осъзнаване на цялостния контекст в съвременно изкуство. Личният контакт с изявени фигури в областта на „третото изкуство на огъня”, допускането до работния им процес и мирогледните им представи, в изследването на Елизар Милев е успоредено и с натрупването на личен професионален опит, чрез редица специализации и проведени експерименти. Докторантът открито и безусловно споделя знания и технологичен опит, умело структурира и поднася информация, прецизно посочвайки първоизточника ѝ. В частта посветена на технологичните проблеми, са приведени и редица конкретни практически съвети, както по посока на изготвянето на калъпи, тънкости в някои критични моменти за крайния успех, така и толкова актуалното приспособяване на инструментариум и материали в нашите условия.

В динамиката на съвременното и преодоляването на границите между изкуствата и вътревидовите граници, посягането към стъклото като материал за художествено пресъздаване, изисква доста технологични знания и умения. Настоящият труд базисно и много функционално запознава с историята на лятото стъкло, среща ни с доайени на тази техника и отваря нови възможности за творчески експерименти.

Дисертационния труд напълно покрива изискванията за присъждане на научната и образователна степен „доктор”. Приносите са обективно изложени. Авторефератът отговаря напълно на предложеният текст. Последващо отпечатване на текста е препоръчително след прецизирането му, изчистване на някои повторения и въвеждане на допълнителните обяснения в бележка под линия.

проф. Николай Драчев, Национална художествена академия